

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, E-mail: koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 13-4-2021
Αριθμ. Πρωτ.: 376/74893

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη των παραγωγών του αγροτικού τομέα της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 4883/9-3-2021**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι τιμές των προϊόντων στην αγορά διαμορφώνονται ελεύθερα, σύμφωνα με την Κοινοτική Νομοθεσία και τον νόμο της προσφοράς και της ζήτησης.

Σε κάθε περίπτωση, για τα θέματα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και για τα θέματα των τιμών των προϊόντων και της διάθεσης αυτών, απαιτείται η ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης όλων των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσω της δραστηριοποίησής τους σε συλλογικές δομές για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων τους και της προώθησης αυτών.

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους επιτυγχάνουν αποτελεσματικότερη διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, μεγέθυνση εκμεταλλεύσεων, μείωση κόστους εισροών, αποτελεσματικότερη πρόσβαση στις αγορές, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας των προϊόντων, αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ έναντι των μεσαζόντων και των προμηθευτών και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, συμβάλλοντας στη δημιουργία οικονομιών κλίμακας.

Ειδικά, σε τέτοιες περιόδους κρίσεων ο ρόλος των συλλογικών δομών, όπως είναι οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι Συνεταιρισμοί κ.ά., οφείλει να είναι ουσιαστικός και παρεμβατικός και να δίνει λύσεις στα προβλήματα του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου.

Συγκεκριμένα, οι Οργανώσεις Παραγωγών μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, μπορούν να υλοποιούν δράσεις, που περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- προγραμματισμός της παραγωγής,
- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση),
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Προς αυτήν την κατεύθυνση, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει ενθαρρύνει το «χτίσιμο» συλλογικοτήτων, προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν τους, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Σημειωτέα είναι η υπογραφή της αριθμ. 2745/328012/24-12-2019 (Β 4761) απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκών θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Παράλληλα, θεσπίζεται το κυρωτικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν παραβάσεις, ενώ τίθενται συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του σχετικού ενωσιακού κανονισμού αναφορικά με συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Περαιτέρω, τη βούληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α'52). Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Ενημερωτικά, αναφέρεται ότι στην Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας έχουν αναγνωριστεί δύο Οργανώσεις Παραγωγών, εκ των οποίων η μία εφαρμόζει Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παραγωγής, επισημαίνεται ότι έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις που παρέχουν κίνητρα κυρίως για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στο μέτρο των Σχεδίων Βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και έχουν υπερεδεσμευθεί επιπλέον πόροι ύψους 300 εκατ. €, και της Μεταποίησης, που έχει επίσης προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερεδεσμευθεί επιπλέον 300 εκατ. € για εντάξεις έργων, αντίστοιχα,
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας μέσω του μέτρου των Σχεδίων Βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί,

- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μέσω του συνδυασμού των μέτρων Ομάδες Παραγωγών και Σχέδια Βελτίωσης,
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες, όπως είναι οι ομάδες και οι οργανώσεις παραγωγών, τα συνεργατικά σχήματα, οι επιχειρησιακές ομάδες, μέσω του μέτρου των Ομάδων Παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και του μέτρου της Συνεργασίας, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €.

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναγνωρίζοντας τη συμβολή της βαμβακοκαλλιέργειας στην οικονομία της χώρας, αποτύπωσε τη βούλησή του με σαφήνεια σε όλες τις διαπραγματεύσεις για τις άμεσες ενισχύσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ). Ως αποτέλεσμα όλων αυτών, το βαμβάκι ήταν και εξακολουθεί να είναι ένα από τα υψηλότερα στηριζόμενα προϊόντα της Κ.Γ.Π. Ειδικότερα, σχετικά με τη νέα ΚΑΠ, με την πρόταση της ΕΕ για τα ΣΣ ΚΓΠ θα ενταχθεί και στις τομεακές παρεμβάσεις.

Σε εφαρμογή του βασικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 639, 640 και 641/2014, η ειδική (συνδεδεμένη) ενίσχυση που χορηγείται για την καλλιέργεια βαμβακιού, πέραν της βασικής, ανέρχεται σε 749,38 €/εκτάριο για βασική έκταση 250.000 εκταρίων μέχρι και το έτος εσοδείας 2021. Σε περίπτωση υπέρβασης της έκτασης αναφοράς, η ενίσχυση μειώνεται αναλογικά. Η εν λόγω ενίσχυση θα συνεχίσει να χορηγείται και με τη νέα ΚΑΠ, με μικρή μείωση της τάξης του 2%. Επιπλέον, χορηγείται ενίσχυση 2€/ha στα μέλη διεπαγγελματικών οργανώσεων, η οποία θα συνεχιστεί και με τη νέα ΚΑΠ.

Σημειώνεται ότι, με την υπ' αριθ. 4755/108273/30-9-2016 ΥΑ (Β'/3257), η οποία τροποποιεί την υπ' αριθ. 1178/27361/10-3-2015 ΥΑ (Β'/430) σχετικά με τον "καθορισμό λεπτομερειών χορήγησης της ειδικής καλλιεργητικής ενίσχυσης για το βαμβάκι σε εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του Συμβουλίου", η ελάχιστη στρεμματική απόδοση, από το έτος 2017, ορίζεται, σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, με βάση τον μέσο όρο της πραγματικής στρεμματικής απόδοσης της πενταετίας 2011-2015 κάθε Περιφερειακής Ενότητας μειωμένο κατά 20%.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, μεταξύ των όρων χορήγησης της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το βαμβάκι, συμπεριλαμβάνεται και η ελάχιστη απόδοση. Η ελάχιστη απόδοση για την ΠΕ Μαγνησίας για το βαμβάκι είναι 253κίλά/στρ. Σε περίπτωση μη επίτευξης της ανωτέρω απόδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 της υπ' αριθ. 1178/27361/10-3-2015 ΥΑ, η απόδοση αυτή μπορεί να μειωθεί, εφόσον υπάρχουν λόγοι ανωτέρας βίας και αυτοί επιβεβαιωθούν από τους αρμόδιους φορείς (ΕΛ.Γ.Α.-ΠΣΕΑ). Στην περίπτωση διαπιστωμένων από τις αρμόδιες υπηρεσίες ζημιών από ανωτέρα βία που έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της αναμενόμενης απόδοσης και συγκομιδής του βαμβακιού, θα ληφθούν υπόψη (ΟΠΕΚΕΠΕ), ώστε να καταβληθεί στους παραγωγούς η συνδεδεμένη ενίσχυση με δίκαιο τρόπο.

Όσον αφορά στην τιμή πώλησης σύσπορου βαμβακιού σε επίπεδο χώρας για το έτος 2020, αυτή είναι περίπου 0,41€/κίλό με μικρές διακυμάνσεις προς τα πάνω ή προς τα κάτω, με εξαίρεση τις περιοχές που έχουν πληγεί από τον μεσογειακό κυκλώνα «ΙΑΝΟΣ» και στις οποίες η ποιότητα του βαμβακιού είναι σαφώς υποβαθμισμένη, με αποτέλεσμα και η τιμή πώλησής του να είναι αρκετά χαμηλότερη από τον μέσο όρο. Η εν λόγω τιμή είναι ελαφρώς μειωμένη σε σχέση με αυτήν της προηγούμενης περιόδου που ήταν 0,44€/κίλό. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι οι μειωμένες τιμές βαμβακιού είναι παγκόσμιο φαινόμενο και σχετίζονται και με τη μείωση της κατανάλωσης. Όσον αφορά στις εξαγωγές για την εμπορική περίοδο 2020/2021, αυτές παρουσιάζουν μεγάλη μείωση για τη χώρα μας, της τάξης των 40.000tn σε σχέση με την προηγούμενη εμπορική περίοδο, λόγω του κλεισίματος των αγορών εξαιτίας του covid 19, ενώ και οι στρεμματικές αποδόσεις είναι μειωμένες σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι, προκειμένου να επιλυθούν προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος του βαμβακιού, έχει συσταθεί, από το έτος 2016, ομάδα εργασίας, η λειτουργία της οποίας συνεχίζεται και σήμερα μετά την τροποποίηση της υπ' αριθμ. 831/41538/28-3-2018 Απόφασης. Στην εν λόγω ομάδα, την οποία συντονίζει η Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας και Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συμμετέχουν εκπρόσωποι από την παραγωγική αλυσίδα του βαμβακιού (βαμβακοπαραγωγοί, εκκοκκιστές, κλωστοϋφαντουργοί, σποροπαραγωγικές επιχειρήσεις), καθώς και υπηρεσιακοί παράγοντες από διάφορες υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ, ΟΠΕΚΕΠΕ, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΤΡΑ κ.λπ. Η ομάδα αυτή συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και συζητούνται όλα τα προβλήματα του κλάδου.

Τέλος, αναφέρεται ότι αρχίζει άμεσα η καταβολή των ενισχύσεων για αιτήσεις του 2020 μετά την υπογραφή των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων που δημοσιεύτηκαν στο αριθμ. 1134/Β/23-03-2021 Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης. Το ύψος των ενισχύσεων ανέρχεται σε 246.314.628 ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος του ποσού αυτού, 239.440.088,22 ευρώ, αφορά σε συνδεδεμένες ενισχύσεις και ενισχύσεις για τα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους, οι οποίες καταβάλλονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο των πληρωμών για τις αιτήσεις 2020.

Το ποσό των συνδεδεμένων ενισχύσεων και ενισχύσεων για τα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους που καταβάλλεται αναλύεται σε:

- 177.685.235,26 ευρώ σε 44.223 δικαιούχους στην καλλιέργεια βάμβακος,
- 10.954.304,89 ευρώ σε 25.289 δικαιούχους στην καλλιέργεια σκληρού σίτου,
- 6.075.202,38 ευρώ σε 23.002 δικαιούχους στην καλλιέργεια πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών ψυχανθών,
- 23.765.970,29 ευρώ σε 67.587 δικαιούχους στην καλλιέργεια πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών σανοδοτικών ψυχανθών,
- 4.424.635,61 ευρώ σε 10.631 δικαιούχους στην καλλιέργεια βρώσιμων οσπρίων,
- 3.621.354,38 ευρώ σε 28.898 δικαιούχους στην καλλιέργεια καρπών με κέλυφος,
- 3.649.104,21 ευρώ σε 7.803 δικαιούχους στην καλλιέργεια μήλων,
- 9.264.281,20 ευρώ σε 55.920 δικαιούχους για διάφορες καλλιέργειες των μικρών νησιών Αιγαίου Πελάγους (από το οποίο 8.349.770,68 ευρώ αφορούν στην καλλιέργεια παραδοσιακών ελαιώνων).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο